

MUSEU NACIONAL
D'ART DE CATALUNYA

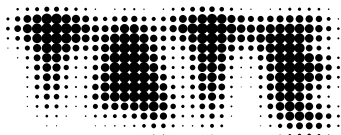
Dossier de premsa

TURNER

la llum és color

MUSEU
NACIONAL
D'ART DE
CATALUNYA

Parc de Montjuïc
Barcelona
www.museunacional.cat

Patrocina

Agrolimen⁷¹

Organitza i produeix:

Museu Nacional d'Art de Catalunya amb la col·laboració de la Tate

Comissari:

Dr. David Blayney Brown, antic conservador en cap d'Art Històric Britànic de la Tate i conservador independent.

Dates:

Del 20 de maig a l'11 de setembre de 2022

Coberta: *Llac Buttermere, amb la part de Cromackwater, Cumberland, un xàfec*
(exposat el 1798)

Tate. Acceptat per la nació com a part del Llegat Turner 1856

Foto Tate

Turner. La llum és color

A través d'un centenar de pintures, aquarel·les, dibuixos i gravats, aquesta exposició, organitzada pel Museu Nacional d'Art de Catalunya amb la col·laboració de la Tate, explora la fascinació del pintor Joseph Mallord William Turner (1775-1851) per la natura i els fenòmens atmosfèrics, des dels seus inicis a la dècada de 1790 i fins a finals dels anys 1840.

La mostra ens submergeix en l'obra del gran paisatgista anglès, recorre els seus principals temes i l'acompanya en els seus viatges per una Europa on la natura comença a veure's transformada per la Revolució Industrial.

La principal inspiració de Turner va sorgir precisament dels seus viatges per Gran Bretanya i Europa continental i els seus paisatges incorporen fonts diverses, des de la mitologia clàssica fins la pròpia història de l'art o les invencions tecnològiques modernes, i es situen entre la tradició i la innovació.

Reconegut com el millor paisatgista del període romàntic pel seu domini de la llum, el color i la atmosfera, Turner pinta les immenses forces de la natura que ja en aquella època de grans canvis, a inicis de la primera Revolució Industrial, començaven a estar amenaçades. Els seus estudis atmosfèrics reflecteixen els efectes del vapor, el

fum i la contaminació creant noves formes de boira i particulars efectes lumínics.

Turner expressa la petitesa de l'esser humà en comparació amb la magnificència de la natura i capta els efectes atmosfèrics extraordinaris.

A través de les seves pintures, dibuixos, esbossos i gravats, distribuïts en set àmbits temàtics, l'exposició ressegueix el desenvolupament de les seves composicions, a partir dels primers esbossos fins a les aquarel·les, olis o gravats finals. La mostra revela com l'aquarel·la va ser fonamental en l'enfocament alhora científic i intuïtiu de l'artista, que li va permetre captar la intensitat de les forces de la natura amb una precisió expressiva sense igual.

Joseph Mallord William Turner

Desembocadura del riu Humber (cap a 1824-5).

Tate: Acceptat per la nació com a part del Llegat Turner 1856

Foto Tate

Àmbits i textos de sala

Introducció

TURNER. *La llum és color* és la primera exposició que el Museu Nacional dedica a l'extraordinària obra de l'artista britànic Joseph Mallord William Turner (1775-1851). L'exposició és un viatge a través dels paisatges més atmosfèrics de l'artista, i reuneix més de cent pintures, aquarel·les, dibuixos i llibretes d'apunts de la col·lecció de la Tate. En una conferència llegida el 1818, Turner va pronunciar la famosa frase "La llum és, per tant, color", que ha inspirat el títol de l'exposició i que insinua la devoció de l'artista per capturar aquesta força omnipresent.

Turner va elevar a la categoria de "gran art" l'estatus del paisatgisme, que fins aleshores havia estat considerat un gènere menor, desafiant les convencions i incorporant tècniques innovadores a les seves representacions al·legòriques de paisatges espectaculars i condicions meteorològiques. Avui dia, Turner és àmpliament reconegut com el millor pintor de paisatges del període romàntic gràcies al seu domini de la llum, el color i l'atmosfera, i a la seva habilitat per situar l'experiència humana en el gran món natural.

Des dels seus inicis en la dècada del 1790 fins a les seves obres climàtiques de mitjan i finals de la dècada del 1840, aquesta exposició explora la fascinació de Turner pels fenòmens meteorològics i atmosfèrics. Les tempestes, els núvols, els arcs de Sant Martí, les boires, els focs i la lluna van ser motius recurrents, però el sol va ser, sens dubte, el seu tema preferit. L'exposició recorre el desenvolupament de les

composicions de Turner des dels primers esbossos i els "inicis de color" exploratoris fins a les aquarel·les, els olis finalitzats i els gravats publicats. La selecció d'obres que es presenta revela com l'aquarel·la va ser fonamental en l'enfocament científic i alhora intuïtiu de Turner, i com li va permetre captar la intensitat de les forces de la naturalesa amb una precisió expressiva sense parangó.

La inspiració de Turner procedia sovint dels seus viatges per la Gran Bretanya i l'Europa continental. La composició dels paisatges es nodria de fonts variades, com ara l'estudi de les ciències naturals, la mitologia clàssica, la literatura, l'art, la poesia i la invenció tecnològica moderna. Entre la tradició i la innovació, entre els estudis a l'aire lliure i la feina al taller, entre la naturalesa i l'ideal, aquesta exposició presenta les diverses preocupacions que hi ha darrere de les creacions de Turner, amb tots els contrastos i les paradoxes. Les obres de Turner confronten l'espectador amb una experiència sensorial de la natura que resulta tan impactant avui com ho va ser al seu dia per als seus contemporanis.

1 Memòria imaginació i síntesi

Les aventures de Turner per la Gran Bretanya i l'Europa continental van ser una important font d'inspiració per als seus quadres de paisatges. Tot i que preferia pintar al seu estudi, els dibuixos, els esbossos i les aquarel·les que feia a l'aire lliure constituïen una font de records preservats. Els emprava com a notes per a composicions creatives, que esdevenien elements del paisatge en la imatge final.

Turner sovint entrelaçava esdeveniments passats o històries mitològiques en els seus paisatges. Un exemple és *El pont del Diable i el barranc de Schöllenen*, un esbós fet per Turner durant els seus viatges pels Alps suïssos el 1802. El pont original va ser destruït en les batalles entre les tropes franceses i russes el 1799. Turner va emprar el pont reconstruït per visualitzar l'escena de la batalla, i hi va afegir representacions imaginàries de petits soldats i mules de càrrega, esquinxades al llarg del barranc

escarpat. Això ajuda l'observador a percebre la gran escala del paisatge, tal com Turner ho devia viure.

Aquell mateix any, Turner també va visitar Grenoble. Les seves percepcions i records de la ciutat, i el pont que creua el riu Isère, es van combinar en quatre estudis del color que van donar lloc a una aquarel·la acabada cap al 1824. Aquesta sèrie il·lustra el procés pictòric de Turner, pas a pas, des de les primeres aquarel·les, de colors indistints i dissolts, fins a les darreres, en les quals emergeixen clarament els detalls, saturats de color.

Els mètodes de Turner per elaborar quadres d'exposició es poden veure en els esbossos a l'oli *Ulisses burlant-se de Polifem* i *La separació d'Hero i Leandre*, on es combinen records del paisatge mediterrani, quadres de Claude Lorrain i Nicholas Poussin, i la seva lectura de literatura clàssica traduïda.

Joseph Mallord William Turner

El Ponte delle Torri Spoleto (cap a 1840-5)

Tate: Acceptat per la nació com a part del Llegat Turner 1856.

Foto Tate

2 Creant l'escena

Els paisatges que formen el teló de fons de la pintura històrica de Turner sovint juguen un paper tan important com les figures representades a l'escena. Inspirat pel teatre, Turner va crear una sèrie de «telons de fons» que abraçaven des de mars turbulents i tempestes fins a cims daurats i planes serenes. Emprava el cel, l'atmosfera i la topografia com a efectes teatrals o emocionals per evocar diferents estats d'ànim, que segueixen sent tan colpidors per als observadors d'avui dia com ho van ser per als seus contemporanis.

Els temes de Turner acostumen a aparèixer en els títols de les seves obres, cosa que proporciona un context clar per als quadres, *Bacus i Ariadna* o *Apullia cercant Appullus*. Les figures d'aquests quadres eren sovint de caràcter mitològic, però també incloïen un elenc de personatges quotidians com agricultors, mariners, pescadors i soldats. Tot i que de vegades se l'ha criticat per no respectar la precisió de la representació figurativa en els seus quadres històrics, Turner va demostrar la seva habilitat i el seu domini tècnics tant de l'oli com de l'aquarel·la a través de les seves representacions exemplars dels elements naturals. Utilitzava tant la fal·làcia patètica com les accions dels mateixos personatges per transmetre la història dels seus quadres, la qual cosa significa que el paisatge jugava un paper central a l'hora de definir-ne la narrativa.

3 Cara a cara amb la natura

A Turner li encantava observar la natura de primera mà i sovint feia estudis sobre el terreny per intentar capturar l'atmosfera de l'entorn. En travessar el poble de Les Contamines en la seva primera expedició alpina, va pintar *Les Contamines, a trenc d'alba: mirant cap a St Gervais i el Mont Blanc*, on va representar una sortida del sol abans d'un llarg dia d'excursió. La vívida llum de l'alba és un senyal esperançador per al dia que comença i un mitjà útil per ressaltar l'escala de la muntanya que estan a punt de pujar. Les figures de l'esbós inclouen els companys de viatge de Turner, i una d'elles podria ser l'artista mateix.

En aquesta sala s'exposa una selecció d'aquarel·les en les quals Turner, ja sigui de manera literal o simbòlica, es va centrar en ell i la seva pròpia perspectiva del món. Tot i els artefactes humans que hi apareixen, aquests estudis d'aquarel·la mostren la insignificança i la petitesa de l'ésser humà en comparació amb la magnificència de la natura.

També hi ha altres obres que evidencien l'exploració de Turner sobre com la humanitat ha afectat i transformat el paisatge al llarg dels anys. Turner ho va observar en els seus viatges durant les dècades marcades per la Revolució Industrial. Alguns dels seus estudis més atmosfèrics donen testimoni del vapor, el fum i la contaminació provocats per la industrialització, cosa que va donar lloc a noves formes de boira i efectes lumínics, com queda palès en els seus estudis d'aquarel·la, per exemple, *Espigó, amb un vaixell de vapor a la mar a la llunyania*.

4 Llums i atmosferes

Turner afirmava que una vegada es va lligar al pal d'un vaixell durant una forta tempesta per pintar millor el fenomen de memòria. Tot i que aquesta història pot ser una invenció de l'artista, il·lustra molt bé el seu compromís amb la seva obra, ja que Turner sabia millor que ningú com plasmar sobre la tela efectes atmosfèrics extraordinaris.

Va viatjar molt per la Gran Bretanya i Europa per observar, de primera mà, paisatges sublims: des dels boirosos turons del Districte dels Llacs a Anglaterra i les perilloses muntanyes alpines fins a les bromoses llacunes venecianes i els horitzons infinits de Margate. En els seus viatges, la seva sensibilitat cap a la llum i l'atmosfera era aguda fins al punt de l'obsessió, i la immediatesa de l'aquarel·la s'adaptava bé a les seves necessitats. En desenvolupar les seves composicions en aquarel·la, el Reial Acadèmic Joseph Farington va escriure que «Turner no té un procés establert, sinó que juga amb els

colors fins que aconsegueix expressar les idees que té al cap».

A mesura que la seva carrera avançava, l'atenció de Turner cap a la llum i l'atmosfera s'imposava cada cop més als elements topogràfics o escènics de les seves pintures, que, en els darrers anys, es van anar embolcallant de llum. Alguns dels seus estudis més elementals sobre la mar prescindeixen completament de les característiques costeres, i es converteixen en meditacions plenes de llum sobre la relació de l'observador amb el món exterior. Això és especialment cert en les seves últimes obres, en les quals Turner difumina deliberadament els detalls fins a tal punt que el món físic desapareix a favor d'un món més lluminós i intangible. Tot i que Turner no va presentar aquests estudis com a obres acabades, el fet que molts romanguessin al seu taller sense més adorns suggereix que estava satisfet amb el seu estat inacabat i purament atmosfèric.

Joseph Mallord William Turner

Festival de Venècia (cap a 1845)

Tate. Acceptat per la nació com a part del Llegat Turner 1856

Foto Tate

5 Sublimitat lluminosa

En aquesta sala es mostra l'interès de Turner pel poder sublim de la llum; els seus efectes evocadors i la capacitat de transportar l'observador cap a diversos estats emocionals de calma, alegria, drama, sorpresa i admiració. En les obres, veiem com la llum ajuda a formar i crear els colors que regeixen la manera com percebem la natura i el nostre entorn.

Els viatges de Turner, sobretot pels Alps, el van exposar a una sèrie de fenòmens naturals i elementals que van actuar com a catalitzadors de les seves creacions artístiques. Com molts artistes de la seva generació, es va inspirar en l'obra d'Edmund Burke *Indagació filosòfica sobre l'origen de les nostres idees d'allò sublim i bell* (1757), que explora el temor i l'admiració que desperten els grans paisatges i els poderosos elements de la natura. Turner va llançar la seva pròpia «investigació estètica i filosòfica» a través de les seves pintures de paisatges, des dels escènics i històrics fins als topogràfics i naturalistes. La presèn-

cia del sublim va esdevenir un fil conductor important en la seva obra, i en anys posteriors va adquirir una expressió més difusa i abstracta.

Turner sovint visitava llocs específics on la llum presentava qualitats distintives i peculiars. A Lucerna, Venècia i Margate, per exemple, l'aigua reflectant que interactuava amb la llum creava el que Turner considerava una bellesa molt especial. Es va obstinar a dominar els efectes de la llum, i la seva aplicació de la pintura experta i alhora experimental li va permetre aconseguir una lluminositat convincent, tant amb les aquarel·les com amb els olis. Aquests mètodes incloïen la curiosa elecció del paper, el seu mètode singular d'imprimació de la tela i la seva tècnica de sobreposar i eliminar repetidament la pintura per crear un efecte borrós de dissolució i transcendència.

Joseph Mallord William Turner

Llac, Petworth, capvespre; esbós d'estudi (cap a 1827-8)

Tate: Acceptat per la nació com a part del Llegat Turner 1856. Foto Tate

6 La foscor és visible

Basant-se en els estudis de les teories del color d'Isaac Newton (1643-1727) i Johann Wolfgang von Goethe (1749-1832), Turner considerava que la llum i la foscor eren valors visuals i emocionals iguals en l'art i la natura. La sublimitat de la llum no podia existir sense la sublimitat de la foscor, i sovint les juxtaposava totes dues per crear un major impacte.

Turner emprava els colors blanc o negre en les seves formes pures amb moderació, i els reservava sobretot per a l'èmfasi emocional i visual. Una mescla de colors de tot l'espectre, des dels delicats i brillants fins als foscos, li proporcionava els efectes de color, llum i foscor que pretenia aconseguir.

Turner percebia les seves composicions pintoresques com entrelaçaments de llum i foscor. A l'obra *Llac Buttermere, amb la part de Cromackwater, Cumberland, un xàfec* (1798) utilitza els contrastos per evocar l'admiració de l'espectador davant la grandesa de la natura. El quadre es basa en

un esbós en aquarel·la que plasma les condicions de calma i tempesta que tenien lloc simultàniament en el Districte dels Llacs a Anglaterra i que Turner, presumiblement, va presenciar *in situ*. En el seu quadern d'esbossos, va escriure la paraula *black* ('negre') a la superfície del llac. En combinació amb els efectes espectaculars de la llum, els tons molt foscos potenciaven l'estat d'ànim dramàtic del quadre.

Des de les primeres etapes de la carrera de Turner, la sublimitat de la foscor es representa en forma d'ominosos núvols de tempesta i aigües negres de tinta. Aquesta traça negra recorre tota la seva obra, i entra sovint en conflicte amb l'home i inspira temor a l'espectador. Cap al final de la seva carrera, el sublim encarna formes cada vegada més elementals, però igualment fosques i ominoses. Un dia, Turner va dir «tant de bo tingués un color per fer-les encara més negres».

Joseph Mallord William Turner

Llac Buttermere, amb la part de Cromackwater, Cumberland, un xàfec

(exposat el 1798)

Tate. Acceptat per la nació com a part del Llegat Turner 1856

Foto Tate

7 El Sol és Déu

Es diu que, abans de morir, Turner va afirmar que «El Sol és Déu». Tot i que se'n desconeix el significat, el Sol va ocupar, sens dubte, una posició central en la seva obra. Va ser el seu tema més representat i apreciat, el «més bell dels éssers» o «font d'alegria», com ell deia.

Aquesta secció comprèn cinc olis i pretén ser un final triomfal per a l'exposició, que submergeix l'espectador en les teles resplendents de llum de l'última etapa de la carrera de Turner.

Turner seguia amb interès les darreres teories científiques relacionades amb la llum i el color, i aplicava els seus coneixements en els seus intents de pintar el Sol i replicar la seva energia. Va seguir els experiments òptics de Goethe, els escrits

del qual inclouen un estudi de les postimatges, les taques de color que es produeixen a l'ull en mirar directament el Sol. A més d'inspirar-se en els efectes científics, també ho va fer en el poder simbòlic del Sol, recurrent a la mitologia clàssica i sovint fent referència al Sol en el vers poètic que acompanyava les pintures que exhibia a la Reial Acadèmia.

Alguns estudiosos han interpretat els seus sols com a autoretrats. A l'època romàntica, sovint es representava l'artista com un geni amb una capacitat creativa divina. Com que aquesta idea se solia il·lustrar amb el motiu del Sol, els quadres es podrien considerar una representació de la creativitat de Turner com a artista.

Joseph Mallord William Turner

Anant cap al ball (San Martino)
(exposat el 1846)

Tate: Acceptat per la nació com
a part del Llegat Turner 1856

Foto Tate

ACTIVITATS

CONFERÈNCIA INAUGURAL

“TURNER. LA LLUM ÉS COLOR”

Dijous 19 de maig a les 18.30 h, a la Sala Oval, a càrrec del comissari de l'exposició, **David Blayney Brown**, antic conservador en cap d'Art Històric Britànic de la Tate i conservador independent.

Activitat gratuïta presencial i en línia. La conferència serà en anglès amb traducció simultània.

Cal inscripció a www.museunacional.cat

VISITES COMENTADES

Cada dissabte, del 28 de maig al 10 de setembre, a les 11 h (castellà) i a les 12.30 h (català). Inclou la visita comentada a l'exposició *El batec de la natura*.

Activitat inclosa amb l'entrada. Per a altres horaris, consulta les condicions al web del Museu.

PRÀCTICA ARTÍSTICA

DESCOBRIR TURNER A TRAVÉS DE L'AQUAREL·LA.

Amb el Cercle Artístic Sant Lluc.

Dissabtes 28 de maig i 4 de juny, de 10 a 14 h

Després d'observar les obres de Turner a l'exposició, i a partir de la proposta d'un tema concret, participaràs en un taller d'aquarel·la a l'aire lliure amb el pintor i professor **Oscar Sanchís**.

Activitat gratuïta. Els assistents hauran de portar els estris necessaris per treballar la tècnica de l'aquarel·la a l'aire lliure. Cal inscripció prèvia a santlluc@santlluc.cat o al telèfon 93 3024579.

CONCERT

LA LLUM SOBRE EL PIANO: TURNER SEGONS DEBUSSY I BRITTEN.

Organitzat amb l'Escola Superior de Música de Catalunya.

Dimarts 28 de juny, 20 h

Claude Debussy va compondre molts dels seus temes directament inspirat per l'obra de Turner. Així li va confessar a Ricard Viñes quan el pianista català li va dir que les seves composicions li feien pensar en les aquarel·les de Turner.

Activitat gratuïta amb aforament limitat. Cal inscripció a www.museunacional.cat.

TURNER INSPIRA

RECURSOS PER A LA VISITA

Quines sensacions evoca l'obra de Turner? Ho hem preguntat a diversos professionals de la meteorologia, l'art o la poesia i els pots escoltar tot visitant l'exposició.

També pots visitar l'exposició gaudint de les **peces musicals de l'època** que ha seleccionat l'Escola Superior de Música de Catalunya o bé escoltant diversos sons de la natura.

Accedeix a tots aquests continguts a través del web del Museu.

Llista d'obres

INTRODUCCIÓ

- 1 **La història d'Apol·lo i Dafne**
(exposat el 1837)
Oli sobre taula
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

SECCIÓ 1: MEMÒRIA, IMAGINACIÓ I SÍNTESI

- 2 **Grenoble vist des del riu Isère, amb la Porta de França** (1802)
Guix, guaix i grafit sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 3 **Pont de Grenoble** (cap a 1824)
Aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 4 **Pont de Grenoble** (cap a 1824)
Aquarel·la i grafit sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 5 **Pont de Grenoble** (cap a 1824)
Aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 6 **Pont de Grenoble** (cap a 1824)
Aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 7 **El pont del Diable i el congost de Schöllenen** (1802)
Grafit, aquarel·la i guaix sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 8 **Pont sobre un rierol de muntanya: ?congost de Guiers Mort, Chartreuse** (1802)
Guix i grafit sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 9 **La caiguda d'una allau als Grisons**
(exposat el 1810)
Oli sobre tela
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 10 **Ramsgate** (cap a 1824)
Grafit i aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 11 **Desembocadura del riu Humber**
(cap a 1824-5)
Guaix i aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 12 **El riu Medway** (cap a 1824)
Grafit i aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 13 **El Ponte delle Torri, Spoleto**
(cap a 1840-5)
Oli sobre tela
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 14 **Estuari del Plym des de Boringdon Park**
(1813)
Oli sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 15 **Esbós d'«Ulisses burlant-se de Polifem»**
(cap a 1827-8)
Oli sobre tela
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 16 **Arcada amb arbres vora la mar; esbós de «La separació d'Hero i Leandre»**
(cap a 1827-8)
Oli sobre tela
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

SECCIÓ 2: CREANT L'ESCENA

- 17 **Bacus i Ariadna** (exposat el 1840)
Oli sobre tela
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 18 **Apullia cercant Appullus** (exposat el 1814)
Oli sobre tela
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 19 **Estudi per a «Apullia cercant Appullus»**
(cap a 1813)
Grafit sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 20 **?L'incendi de Roma** (cap a 1834-40)
Guaix, grafit i aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 21 **Paestum** (cap a 1823-6)
Grafit i aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 22 **El Parnàs i la font de Castàlia** (Delfos)
(gravat el 1833)
Aquarel·la i guaix sobre paper
Tate: Bequeathed by Beresford Rimington Heaton 1940
- 23 **Les muralles de Roma i la piràmide de Cesti**
(gravat el 1833)
Aquarel·la sobre paper
Tate: Bequeathed by Beresford Rimington Heaton 1940
- 24 **Glauc i Escil·la** (cap a 1810-15)
Grafit i aquarel·la sobre paper
Tate: Bequeathed by Henry Vaughan 1900
- 25 **Procris i Cèfal** (cap a 1808)
Grafit i aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 26 **Jàson** (cap a 1806-07)
Grafit i aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 27 **Èsac i Hespèria** (cap a 1817-18)
Aiguafort y acuarela sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 28 **Estudi per a «Dido i Enees»** (1805)
Tinta sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

SECCIÓ 3: CARA A CARA AMB LA NATURA

- 29 **Les Contamines, a trenc d'alba: mirant cap a St Gervais i el Mont Blanc** (1802)
Grafit, guix, aquarel·la i guaix sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 30 **L'àngel remouvent la piscina** (cap a 1845)
Grafit i aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 31 **Mont St Gothard** (cap a 1806-7)
Aquarel·la i guaix sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 32 **Lluna nova; o «He perdut la meva barca, tu no tindràs el teu cèrcol»**
(exposada el 1840)
Oli sobre caoba
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 33 **Dia de festa a Zurich: al matí d'hora: esbós d'estudi** (cap a 1845)
Grafit i aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 34 **Espigó amb embarcacions, ?Margate. Kent**
(cap a 1834)
Guix sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 35 **Espigó, ?amb un vaixell de vapor a la mar a la llunyania** (cap a 1842-5)
Aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 36 **Fars de la Hève** (estampa) (cap a 1832)
Guaix i aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

A partir de Mallord William Turner

- 37 **Newcastle-on-Tyne, gravat per Thomas Lupton** (1823)
Gravat a la manera negra sobre paper
Tate: Purchased 1986

A partir de Joseph Mallord William Turner

- 38 **Pluja, vapor i velocitat, gravat per R. Brandard** (publicat el 1859-61)
Gravat sobre paper
Tate: Transferred from the British Museum 1988

A partir de Mallord William Turner

- 39 **Lancaster des del pont de l'aqüeducte** (1827)
Gravat en línia sobre paper
Tate: Purchased 1986

A partir de Joseph Mallord William Turner

- 40 **Dudley, Worcestershire, gravat per R. Wallis** (publicat el 1835)
Gravat sobre paper
Tate: Transferred from the British Museum 1988

A partir de Joseph Mallord William Turner

- 41 **Gravat sobre paper**
Tate: Transferred from the British Museum 1988

A partir de Joseph Mallord William Turner

- 42 **Gravat al burí sobre paper**
Tate: Transferred from the Library 1989

A partir de Joseph Mallord William Turner

- 43 **Gravat sobre paper**
Tate: Transferred from the Library 1990

A partir de Joseph Mallord William Turner

- 44 **Gravat sobre paper**
Tate: Transferred from the British Museum 1988

A partir de Joseph Mallord William Turner

- 45 **La Chaise de Gargantua, prop de Duclair, gravat per R. Brandard** (publicat el 1834)
Gravat sobre paper
Tate: Transferred from the British Museum 1988

A partir de Joseph Mallord William Turner

- 46 **Saumur, gravat per R. Wallis** (publicat el 1831)
Gravat sobre paper
Tate: Transferred from the British Museum 1988

SECCIÓ 4: LLUMS I ATMOSFERES

- 47 **Matí entre el Coniston Fells, Cumberland** (exposat el 1798)
Oli sobre tela
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 48 **Yr Aran i Y Wyddfa** (cap a 1799-1800)
Guaix, grafit i aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 49 **Snowdon i Dinas Emrys des de Beddgelert** (cap a 1799-1800)
Guaix, grafit i aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 50 **Vista del llac Llanberis mirant cap a Snowdon** (cap a 1799-1800)
Aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 51 **Vista del Districte dels Llacs: ? Coniston Water** (1797-8)
Grafit i aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 52 **?Mosel·la** (cap a 1830)
Guaix i aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 53 **Cims de muntanyes** (a partir de 1830)
Aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 54 **El Mont Blanc i la glacera de Bossons des de Chamonix, a trenc d'alba** (1836)
Aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 55 **El Mont Blanc i la glacera de Bossons, mirant des de la vall de l'Arve cap a Chamonix; matí tènue** (1836)
Grafit i aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 56 **Roques sobre el Mosa** (cap a 1839)
Guaix i aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 57 **Vaixells a la costa; vista de Menstone (possiblement, estudi per a «Costa del sud»)** (cap a 1811)
Grafit i aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 58 **Falutx** (cap a 1824)
Grafit i aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 59 **Embarcacions** (cap a 1825-30?)
Oli sobre caoba
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 60 **Mar encrespada ? a la costa de Brighton o Deal** (cap a 1824-5)
Aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 61 **Mar i cel** (cap a 1820-30)
Aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 62 **Vaixell en una tempesta** (cap a 1823-6)
Grafit i aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 63 **Veler o velers a la mar amb núvols de tempesta** (cap a 1823-6)
Aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 64 **Tres estudis de núvols i pluja sobre la mar i la costa** (cap a 1826-40)
Aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 65 **Tres estudis de núvols sobre el mar, un a la llum de la lluna** (cap a 1820-40)
Aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 66 **Lluna plena sobre l'aigua** (cap a 1823-6)
Aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 67 **Duddon Sands, Cúmbria** (cap a 1825-32)
Grafit, aquarel·la i guix sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 68 **Arbres sota una forta brisa amb núvols de tempesta** (cap a 1823-6)
Aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 69 **Tempesta sobre el Rigi** (cap a 1844)
Aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 70 **El Rigi fosc: esbós d'estudi** (cap a 1841-2)
Aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 71 **San Giorgio Maggiore, Venècia, al capvespre, des de la Riva degli Schiavoni** (1840)
Aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 72 **Embarcacions a la costa de Riva degli Schiavoni, Venècia, prop del Ponte dell'Arsenale, amb San Giorgio Maggiore, Santa Maria della Salute i més enllà el Campanile di San Marco** (Sant Marc) (1840)
Aquarel·la sobre paper

Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 73 **Venècia, la Piazzetta amb la cerimònia del matrimoni entre el dux i la mar** (cap a 1835)
Oli sobre tela

Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 74 **Festival de Venècia** (cap a 1845)
Oli sobre tela

Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

SECCIÓ 5: SUBLIMITAT LLUMINOSA

- 75 **La branca daurada** (exposat el 1834)
Oli sobre tela

Tate: Presented by Robert Vernon 1847

- 76 **Paisatge amb aigua** (cap a 1840-5)
Oli sobre tela

Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 77 **Llac, Petworth, capvespre; esbós d'estudi** (cap a 1827-8)
Oli sobre tela

Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 78 **Muntanyes. S. Gothard** [Turner] (a partir de 1830)
Aquarel·la sobre paper

Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 79 **Bellinzona** (a partir de 1830)
Grafit i aquarel·la sobre paper

Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 80 **Lucerna des de les muralles: esbós d'estudi** (cap a 1841-2)
Grafit i aquarel·la sobre paper

Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 81 **Lucerna [Turner]** (a partir de 1830)
Guaix i aquarel·la sobre paper

Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 82 **Núvols sobre el Rigi a l'alba, des de Lucerna** (cap a 1844)
Aquarel·la sobre paper

Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 83 **Santa Maria della Salute i la Dogana, Venècia, al capvespre, davant el Bacino** (1840)
Aquarel·la sobre paper

Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 84 **Barques al llac prop de Venècia, cap al capvespre** (1840)
Aquarel·la sobre paper

Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 85 **Margate** (cap a 1806-07)
Oli sobre tela

Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 86 **¿Alba: pesca de merlà a Margate** (1822?)
Aquarel·la sobre paper

Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 87 **Margate** (cap a 1830)
Aquarel·la i grafit sobre paper

Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

SECCIÓ 6: LA FOSCOR ÉS VISIBLE

- 88 **Apol·lo i Pitó** (exposat el 1811)
Oli sobre tela

Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 89 **Núvols de pluja apropant-se sobre un paisatge** (cap a 1822-40)
Guaix i aquarel·la sobre paper

Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 90 **Mar tempestuosa** (cap a 1830)
Guaix i aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 91 **Tempesta a la mar** (cap a 1824)
Aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 92 **Mar tempestuosa amb un derelict en flames**
(cap a 1835-40)
Oli sobre tela
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 93 **Llac Buttermere, amb la part de Cromackwater, Cumberland, un xàfec**
(exposat el 1798)
Oli sobre tela
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 94 **Arc de Sant Martí amb bestiar** (cap a 1815)
Aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 95 **El somni de l'escala de Jacob (?)** (cap a 1830)
Oli sobre tela
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 96 **Llum de foc i llum de làmpada** (1827)
Guaix i aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 97 **El Campanile di San Marco (Sant Marc), Venècia, des de l'Hotel Europa (Palazzo Giustinian) sota la llum de la lluna** (1840)
Aquarel·la i guaix sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 98 **El Campanile di San Marco (Sant Marc), Venècia, des de l'Hotel Europa (Palazzo Giustinian) de nit, amb focs artificials sobre el Molo** (1840)
Aquarel·la, guaix i guix sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

- 99 **Estudi de llum de foc, potser en un taller de vidre, Venècia** (1840)
Guaix i aquarel·la sobre paper
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

SECCIÓ 7: EL SOL ÉS DÉU

- 100 **Anant cap al ball** (San Martino)
(exposat el 1846)
Oli sobre tela
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 101 **Visita a la tomba** (exposat el 1850)
Oli sobre tela
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 103 **Capvespre des del Rigi** (cap a 1844)
Oli sobre tela
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856
- 104 **Llac de Lucerna: badia d'Uri des de Brunnen**
(cap a 1844)
Oli sobre tela
Tate: Accepted by the nation as part of the Turner Bequest 1856

Fitxa de l'exposició

Turner . La llum és color

Organitza:

Museu Nacional d'Art de Catalunya amb la col·laboració de la Tate

Comissari:

Dr. David Blayney Brown, antic conservador en cap d'Art Històric Britànic de la Tate i conservador independent.

Dates:

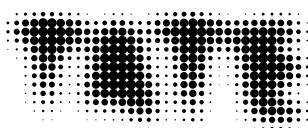
Del 20 de maig a l'11 de setembre de 2022

Entrada conjunta Turner i El batec de la natura:

8 euros

Parc de Montjuïc
Barcelona
www.museunacional.cat

Patrocina

Agrolimen

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE CULTURA
Y DEPORTE

Barcelona
Capital Cultural
i Científica

Oficina de premsa
Tel. 93 622 03 60
premsa@museunacional.cat

Parc de Montjuïc
Barcelona
www.museunacional.cat
  @MuseuNac_Cat

#William Turner

blog.museunacional.cat

Un Museu compromès

